

III Seminarium Muzykologiczne

MUZYKA GDAŃSKA

Tradycje - współczesność

KONCERTY GDAŃSKIEJ MUZYKI WSPÓŁCZESNEJ

BIBLIOTEKA P W S M GDAŃSK	
Dział	
Autor	
Tytuł	
Nr inw.	PA 1369

SKASOWANO

PA 1369

DS 267

Gdańsk, 28-29 listopada 1991 roku

Ratusz Staromiejski, Korzenna 33/35

Czwartek, 28 listopada 1991 r. godzina 12.00

Zbigniew PNIEWSKI *Trio (1983-84)*

Jadwiga Lewczuk - fortepian
Marek Kruszyński - skrzypce
Małgorzata Kuziemska-Sławek - wiolonczela

Zbigniew ZUCHOWICZ *3 Pieśni do wierszy Ks. Jana Twardowskiego (1989)*

Ewa Marciniak - alt
Zbigniew Zuchowicz - fortepian

Andrzej CWOJDZIŃSKI *Preludia z op. 20 (1988)*

Katarzyna Popowa-Zydroń - fortepian

Ewa SYNOWIEC *6 Pieśni z cyklu "Pieśni o 12-tu miesiącach" do słów Ewy Synowiec (1988)*

Ewa Marciniak - alt
Krystyna Pyszkowska - fortepian

Ewa SYNOWIEC *II Sonata fortepianowa (1980)*

Waldemar Wojtal - fortepian

Krzysztof OLCZAK *Belt the Bellow (1986)*

Zenon Gileta - tuba
Krzysztof Olczak - akordeon

Prowadzenie koncertu: Andrzej Zawilski

Piątek, 29 listopada 1991 r. godzina 12.00

KONCERT KOMPOZYTORSKI KONRADA PAŁUBICKIEGO

"Varia" (1976)

Małgorzata Kuziemska-Sławek - wiolonczela
Jadwiga Lewczuk - fortepian

"Marginalia" (1990)
- prawykonanie

Andrzej Artykiewicz - fortepian

Pieśni z cyklu "Uciekają ostatnie gwiazdy" (1990)
- prawykonanie

Piotr Kusiewicz - tenor
Jadwiga Lewczuk - fortepian

"Dialogi" z cyklu "Epizody" (1988)

Grzegorz Sutt - perkusja
Andrzej Artykiewicz - fortepian

Pieśni z cyklu "Magdalenki" (1990)

Piotr Kusiewicz - tenor
Jadwiga Lewczuk - fortepian

Trio na klarnet, wiolonczelę i fortepian (1991)
- prawykonanie

Karol Respondek - klarnet
Małgorzata Kuziemska-Sławek - wiolonczela
Jadwiga Lewczuk - fortepian

Prowadzenie koncertu: Andrzej Zawilski

III Seminarium Muzykologiczne

MUZYKA GDAŃSKA

Tradycje - współczesność

Gdańsk, 28-29 listopada 1991 roku
Ratusz Staromiejski, Korzenna 33/35

Czwartek, 28 listopada 1991 r. godzina 19.00

KONCERT DAWNEJ MUZYKI GDAŃSKIEJ

GDAŃSKI ZESPÓŁ MUZYKI DAWNEJ
" CAPPELLA GEDANENSIS "
pod dyрекcją Aliny Kowalskiej - Pińczak

Francisco de RIVULO	<i>Gloria in excelsis Deo Grates nunc omnes reddamus</i>
Marcin GREMBOŚZEWSKI	<i>Canzonetto</i>
Andrzej HAKENBERGER	<i>Egos flos campi Benedicite Dominum</i>
Jan Walentyn MEDER	<i>Der polnische Pracher</i>
Crato BÜTNER	<i>Aria Sunamithica</i>
Kaspar FÖRSTER	<i>Vanitas vanitatum</i>
Maximilian Teodor FREISLICH	<i>Dixit Dominus</i>

Prowadzenie koncertu: Andrzej Januszajtis

Zbigniew Pniewski - urodzony 27 VIII 1946 roku w Wermelskirchen - Niemcy. Studia muzyczne ukończył w PWSM w Gdańsku w 1971 r. w klasie kompozycji prof. K. Pałubickiego. W roku 1972 uzyskał I nagrodę na Ogólnopolskim Konkursie Młodych Kompozytorów w Warszawie za " *Muzykę na smyczki, chór, klawesyn i perkusję* ", III nagrodę na I Ogólnopolskim Konkursie na Muzykę Kameralną Łańcut 1980 za *Suitę na 2 flety i kwartet smyczkowy*, I nagrodę na konkursie z okazji 700-lecia Sopotu w 1983 r. za utwór " *Stella Maris* " na orkiestrę smyczkową, nagrodę teatralną wojewody gdańskiego w 1982 r. za muzykę do spektaklu " *Musikkraker* " Helmuta Kajzara dla Teatru Muzycznego w Gdyni. W latach 1975 - 76 przebywał na stypendium Rządu Francuskiego i studiował kompozycję u prof. Nadii Boulanger i J.S. Pequeño - Studio Muzyki Eksperymentalnej. W latach 1986 - 87 przebywał w Paryżu na prywatnym stypendium ufundowanym przez Witolda Lutosławskiego.

Utwory symfoniczne, kameralne, muzyka teatralna, piosenki dla dzieci, muzyka elektroniczna.

Trio na skrzypce, wiolonczelę i fortepian - powstało w latach 1983 - 84 i zostało dedykowane H. Jabłońskiemu.

Z. Pniewski

Zbigniew Zuchowicz - (ur. 1965) zajmuje się kompozycją od 10 lat, tworząc głównie muzykę kameralną. Posiada w dorobku kilkadziesiąt kompozycji orkiestrowych, kameralnych, fortepianowych, wokalnie - instrumentalnych, scenicznych, oraz ilustracji teatralnych, radiowych i telewizyjnych. W roku 1990 zdobył II nagrodę na Konkursie Młodych Kompozytorów im T. Bairda. Od roku zajmuje się głównie muzyką elektroniczną i komputerową.

Ważniejsze kompozycje:

Dwa Mazurki (1986), *Trzy Amforyzmy* (1987), *Vade-mecum* (1987), *Sonet* (1988), *Temat z wariacjami na trio smyczkowe* (1988), *Kantata "Pan jest moim pasterzem"* (1989), *24 Preludia na organy* (1990), *Sceny pasyjne* (1991).

Trzy pieśni do tekstów ks. Jana Twardowskiego - powstały w roku 1989. Są próbą uchwycenia niepowtarzalnego klimatu refleksji poety, jego zachwyty naturą stworzoną przez Boga i bogactwem przeżyć człowieka.

Z. Zuchowicz

Andrzej Cwojdzinski - urodzony w 1928 r. w Jaworznie, kształcił się w Krakowie, gdzie ukończył studia dyrygenckie (1953) i kompozytorskie (1955) pod kierunkiem Artura Malawskiego i Stanisława Wiechowicza w PWSM. Po studiach był asystentem dyrygenta (W. Krzemiński) w Filharmonii w Łodzi, zaś w latach 1957 - 63 dyrygentem, a następnie dyrektorem i kierownikiem artystycznym Filharmonii w Lublinie. W styczniu został powołany na stanowisko dyrektora i kie-

rownika artystycznego Filharmonii w Koszalinie, gdzie pracował do roku 1979. Od roku 1976 wykłada w koszalińskim Punkcie Konsultacyjnym Akademii Muzycznej w Gdańsku, a od roku 1979 również w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Słupsku, w obu Uczelniach na stanowisku docenta. Dyrygował gościnnie w ZSRR, Niemczech, Czechosłowacji, Jugosławii, Rumunii, Bułgarii, na Węgrzech i we wszystkich większych ośrodkach Polski. Jest inicjatorem i kierownikiem artystycznym Festiwalu Pianistyki Polskiej w Słupsku. Obok działalności dyrygenckiej i pedagogicznej dużo komponuje - ma w swoim dorobku m.in. *kantatę "Kwiaty Polskie"* (do słów J. Tuwima), *dwa koncerty wiolonczelowe*, *koncert na kontrabas*, *koncert na dwa fortepiany*, *uwerturę "Radosną"*, *oratorium "Anioł Pański"*, wiele dzieł kameralnych, chóralnych (m.in. *"Magnificat"* do słów K. Wojtyły), oraz dużo miniatur instrumentalnych, którą to formę darzy szczególnym sentymentem. W ostatnich latach napisał *Suitę na gitarę i wiolonczelę*, *Sonatę na wiolonczelę i skrzypce*, *8 pieśni na alt*, a także *24 Preludia fortepianowe*, z których część dziś usłyszymy. Osobnym nurtem kompozycji są utwory pisane dla dzieci, np. *21 miniatur na 4, 6 i 8 ręk*, czy widowiska dziecięce.

Preludia fortepianowe zostały pomyślane jako swoisty pomost pomiędzy muzyką "tradycyjną", a współczesną, mający ułatwić percepcję nowej muzyki zarówno słuchaczom, jak i wykonawcom, jakże często od niej stroniącym... Nie są cyklem zmuszającym wykonawców do prezentowania całości, lub w określonej kolejności. Formalnie - mieszczą się tu różne schematy. Najczęściej forma A-B-A, lecz także etiuda (preludium 1), kołysanka (preludium 2) chorał (preludium 6), fuga, rondo, passacaglia, wariacje, a cztery ostatnie łączą się w cykl sonatowy. Kompozytor chce zostawić dużą swobodę wykonawcom, stąd celowy brak określeń metronomowych, czy fragmentarycznie tylko opracowane frazowanie, dynamika, a nawet zmiany agogiczne. Preludia zostały napisane w Australii (Sydney, maj - luty 1988) w czasie pobytu autora u córki i Jej - Małgorzacie - zostały one dedykowane.

A. Cwojdzinski

Ewa Synowiec - urodzona w Krakowie, tam też ukończyła studia pianistyczne i kompozytorskie; odbyła ponadto roczne studia w Paryżu. Jako pianistka brała udział w wielu konkursach m.in. Liszta i Bartoka (Budapeszt 1966) - V miejsce; im. M. Canals (Barcelona 1968) - II nagroda. Do roku 1978 występowała m.in. w Barcelonie, Białymstoku, Budapeszcie, Bukareszcie, Kielcach, Krakowie, Lipsku, Łańcucie, Monachium, Moskwie, Opolu, Poznaniu, Rzeszowie, Słupsku, Warszawie, Wrocławiu. Jest twórczynią ponad 150 utworów (orkiestrowych, chórnych, kameralnych, solowych). Od 1982 roku tworzy również grafiki muzyczne. W 1985 roku przyjęta do Stowarzyszenia Artystycznego "Grupa Krakowska". Od 1972 roku jej kompozycje były wykonywane, bądź wystawiane (ekspozycje muzyki gra-

ficznej) m.in. w: Dublinie, Gdańsku, Katowicach, Krakowie, Londynie, Paryżu, Poznaniu, Salzburgu, Stalowej Woli, Warszawie, Wrocławiu, Zurychu.

Pieśni o 12-tu miesiącach. Najpierw powstały wiersze: w ciągu 1 dnia (był to 19.XI.1985 r.) napisałam 12 wierszy o 12-tu miesiącach. Wszystkie te wiersze mają identyczną formę - jest nią starożytna T A N K A (bądź U T A), odznaczająca się aforystycznością: na całość każdego z wierszy składa się zaledwie 31 sylab. W 1986 r. był gotowy cykl 12-tu pieśni na głos altowy z towarzyszeniem fortepianu. Gdy jednak otrzymałam propozycję wykonania tych pieśni w Szwajcarii, dokonałam (swobodnego) przekładu wierszy na język francuski - zachowując przy tym identyczną formę (1 wiersz = 31 sylab). Pociągnęło to za sobą konieczność przerobienia również i muzyki, zwłaszcza, że wykonawczyni Erika Radermacher (nb. szwajcarka, kompozytorka, pianistka i śpiewaczka w jednej osobie) - dysponowała głosem sopranowym. Tak powstała wersja zatytułowana "...au mois de...", której prawykonanie miało miejsce w Zurychu (XII.1987). Pierwszą polską wykonawczynią wersji w języku polskim (n.b. przekomponowanej ponownie i ostatecznie ukończonej w kwietniu 1988 roku) była dr Alina Kowalska - Pińczak, która w maju 1989 zaśpiewała część cyklu - a w marcu 1990 - całość (oba wykonania we Wrocławiu).

II Sonata per pianoforte. Sonata, ukończona w sierpniu 1980 r., jest jedną z (wielu!) możliwych wersji wcześniejszej kompozycji (na fortepian solo, lub na 2 fortepiany), zatytułowanej "ALTERNATIVE /78". I jeśli w "ALTERNATIVE /78" zastosowałam zapis oryginalny (własnego pomysłu), umożliwiający obrót strony partyturowej o 180° lub zamianę kluczy - zapis o dużym stopniu aproksymatywności, który dopuszczał spore dowolności w istotnych muzycznych parametrach (jak np. rytm, dynamika) - to w SONACIE posłużyłam się notacją tradycyjną, dookreślając jednoznacznie i precyzyjnie wszelkie parametry. Prawykonanie II SONATY: Katowice, XII 1985 r., "ALTERNATIVE /78" (w wersji na 2 fortepiany): Zurich, XII 1987 r.

Ewa Synowiec

Krzysztof Olczak - (ur. 1956), absolwent Akademii Muzycznej w Warszawie (akordeon, 1979), oraz Akademii Muzycznej w Gdańsku (kompozycja u Eugeniusza Głowskiego, dyplom z wyróżnieniem, 1986); laureat konkursów akordeonowych (Auckland, Nowa Zelandia, 1980 - brązowy medal), a także konkursów kompozytorskich (m.in. "Premio Citta di Castelfidardo", Italia, 1984 - I i II nagroda); laureat Nagrody Artystycznej Młodych im. Stanisława Wyspiańskiego za całokształt twórczości kompozytorskiej (1989); od 1979 r. pracuje w gdańskiej Akademii Muzycznej; występuje również jako akordeonista.

Ważniejsze kompozycje:

MANUALITER - na akordeon solo (1977), *FANTASMAGORIE* -

na akordeon solo (1978), *MUZYKA ŻYWIECKA* - na dwa chóry i taśmę (1981), *PRZESTRZENIE MORZA* - strofy na sopran i fortepian preparowany (1982), *POZYMK* dla czterech wykonawców (1982), *LATO* - na chór mieszany, dwa oboje i fagot (1983), *KANTATA* na sopran i dwa akordeony (1984), *Sinfonietta concertante* (1985-86), *BELT THE BELLOW* for tuba and accordion (1986), *TRIO* hommage a Szymanowski (1987), *INTERVALS* for organ and two accordions (1987), *KONCERT* na akordeon i orkiestrę (1989), *Concerto Grosso* for wind orchestra (1990)

K. Olczak

Konrad Pałubicki - ur. 1910 r. Kształcił się w grze fortepianowej u Magdaleny Bylczyńskiej w Bydgoszczy, gdzie ukończył również gimnazjum typu humanistycznego. W latach 1932 - 36 studiował muzykologię na Uniwersytecie Poznańskim, jednocześnie uczęszczając do Wielkopolskiej Szkoły Muzycznej (klasy fortepianu Jana Skrzydlewskiego) i ucząc się kompozycji u Bolesława Poradowskiego. W czasie okupacji - ucząc innych - sam studiował kompozycję u Kazimierza Sikorskiego, a fortepian u Zbigniewa Drzewieckiego. Studia kompozytorskie uzupełniał jeszcze w latach powojennych w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Łodzi, uzyskując dyplom za czasów rektoratu Kazimierza Sikorskiego. W 1947 roku rozpoczął pracę w szkolnictwie muzycznym w Bydgoszczy i prowadził ją do roku 1958. W tym też mieście rozwinął działalność naukowo-badawczą i organizacyjną, sprawując funkcję przewodniczącego Wydziału Nauk Humanistycznych w Bydgoskim Towarzystwie Naukowym (1959 - 1969), a także będąc redaktorem cyklu wydawniczego "Z dziejów muzyki polskiej", współorganizatorem sesji naukowych i festiwali poświęconych muzyce polskiej.

Podobne zasługi położył także dla życia muzycznego Gdańska. Z Państwową Wyższą Szkołą Muzyczną (początkowo w Sopocie) był związany przez lat trzydzieści (1949 - 1980). Pełnił w niej szereg odpowiedzialnych funkcji: dziekana Wydziału Kompozycji i Teorii Muzyki (1952 - 1971, z trzyletnią przerwą), kierownika Katedry Kompozycji i Teorii Muzyki (1961 - 1972), prorektora (1971 - 1972). Od 1957 roku jest docentem, od 1967 - profesorem nadzwyczajnym.

Konrad Pałubicki był twórcą i animatorem życia naukowego uczelni i środowiska, nauczycielem wielu wychowanków w zakresie kompozycji - m.in. E. Głowskiego, K. Guzowskiego, J. Hajduna, Z. Pniewskiego; w zakresie teorii muzyki - M. Podhajskiego, A. Poszowskiego. Odchodząc na emeryturę w 1980 roku pozostawił po sobie trwały dorobek, przejęty i rozwijany dalej przez jego uczniów, sprawujących odpowiedzialne funkcje nie tylko w gdańskiej uczelni, ale także w wielu instytucjach całego kraju.

Atmosfera zmian i poszukiwań, charakterystyczna dla muzyki naszego stulecia, kształtuje sylwetkę Konrada Pałubickiego jako kompozytora. Jego dzieła przyciągają

uwagę słuchacza atrakcyjnością wyrazu , solidnością rzemiosła kompozytorskiego ,
rozważą w stosowaniu nowości brzmieniowych . Poprzez swoistą interpretację
obserwowanych zjawisk warsztatowych zmierza do stworzenia świata dźwiękowego ,
odzwierciedlającego jego własne przeżycia .

Ważniejsze kompozycje :

- orkiestrowe : *I Koncert fortepianowy* (1949) , *II Koncert skrzypcowy* (1951) , *Koncert wiolonczelowy* (1955) , *Concertino na fortepian* (1955) , *Koncert fletowy* (1957) , *"Witraże" - tryptyk* (1960) , *IV Koncert fortepianowy - "gdąski"* (1977) , *"Anagram" na orkiestrę symfoniczną* (1978) , *"Interwencje nr 1-3"* (1979, 1980, 1981) , *"Abakany I - III"* (1982, 1983) , *"Koneksje" na dwa fortepiany , instrumenty dęte i orkiestrę* (1986) , *"Divertimento" na instrumenty dęte i perkusję* (1986) , *"Medaliony" na fortepian i orkiestrę* (1989) .
- kameralne : *Kwartety smyczkowe I - V* (1961, 1968, 1976, 1978, 1979/80) , *"Asocjacje nr 1-5" na 3 instrumenty* (1964, 1967, 1972, 1975, 1977) , *"Muzyka na 7 instrumentów" - septet* (1972) , *"Integracje nr 1-2" - tria* (1983) , *"Metamorfozy" - oktet na instrumenty dęte* (1985) , *Kwintet fortepianowy* (1987) , *"Epizody" - muzyka kameralna na różne zespoły* (1988) , *Trio na fortepian, klarnet i wiolonczelę* (1991) .
- instrumentalne : *"Zadumy" na skrzypce i fortepian* (1952) , *"Chimery" - transkrypcja na wiolonczelę i fortepian* (1962) , *"Autognozy" na wiolonczelę solo* (1963) , *Sonaty - na altówkę i fortepian* (1970) , *skrzypce i fortepian* (1970, 1983) , *klarnet i fortepian* (1971) , *obój i fortepian* (1971) , *wiolonczelę i fortepian* (1983) , *flet i fortepian* (1983) , *"Konfrontacje" na organy solo* (1979) , *"Relacje" na organy solo* (1980) .
- fortepianowe : *"Akwarele" na fortepian solo* (1938-39) , *"Chimery"* (1950) , *"Bachanalie"* (1953) , *"Interpolacje"* (1975) , *"Kontynuacje"* (1975) , *"Adaptacje"* (1979) , *"Penetracje"* (1981) , *"Galeria '85"* (1987) , *"Marginałki"* (1990) .
- wokalnie - instrumentalne : *"Mój Świat" - kantata* (1951) , *"Muzyka na głos i orkiestrę"* (1962) , *"Anafory" - na sopran i 3 instrumenty* (1966) , *"Hymn do ziemi" - kantata* (1969) , *"Ballada Gdańska"* (1969) , *"Autochromie"* (1974) , *"Ballady"* (1980) , *"Vox Humana"* (1982) , *"Epigram"* (1985) .
- wokalne : *"Na strunie E"* (1942) , *"Cóżem winien"* (1959) , *"Hymn do morza"* (1977) , *"Kolia dla Patrycji"* (1978) , *"Facesje"* (1981) , *"Magdalenki"* (1987) , *"Medytacje"* (1988) , *"Uciekają ostatnie gwiazdy"* (1990) , *"Groteski"* (1991) .
- muzyka sceniczna : *"Chimery" - impresje choreograficzne* (1963) .
- inne formy : *"Muzyka i poezja" - audycja muzyczna* (1959) .